

شرح جامع حقوق تعهدات تطبیقی

دوره مدنی پیشرفته

جلد دوم

۱۴۱۴۱۳۴

(مطالعه تطبیقی قانون مدنی ایران، رفسنجان، خرمی، تعهدات با قوانین جدید حقوق فرانسه و آلمان و اصول حقوق قراردادهای اروپایی *PECL* - قواعد چارچوب مرجع *DCFR* - و اصول قراردادهای تجاری بین المللی *UNIDROIT* - *Principles* - و کنوانسیون سازمان ملل متحد، رجوع به قراردادهای بیع بین المللی *CISG* - و فقه امامیه و دکترین ایرانی و اروپایی قضایی)

تالیف

دکتر امیرعباس بزرگمهر

عضو هیأت علمی دانشگاه

عنوان و نام پدیدآور	شرح جامع حقوق تعهدات تطبیقی؛ جلد دوم تألیف: امیرعباس بزرگمهر، ۱۳۶۰
مشخصات نشر	تهران؛ انتشارات دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی عدالت، ۱۳۹۷.
شابک	۵-۱۲-۸۴۲۰-۶۰۰-۹۷۸؛ ۴۵۰۰۰۰ ریال
مشخصات ظاهری	ج.
یادداشت	کتابنامه
موضوع	مطالعه تطبیقی قانون مدنی ایران در قسمت تعهدات با قوانین جدید فرانسه و آلمان
موضوع	تعهدات (حقوق) -- مطالعات تطبیقی
موضوع	Obligations (Law) -- Comparative studies:
موضوع	تعهدات (حقوق) -- ایران
موضوع	Obligations (Law) -- Iran:
موضوع	تعهدات (حقوق) -- فرانسه
موضوع	Obligations (Law) -- France:
موضوع	تعهدات (حقوق) -- آلمان
موضوع	Obligations (Law) -- Germany:
رده‌بندی دیوینی	۳۴۶/۰۲:
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۷ ش ۴ ب ۸۳۰/ک
شماره کتابشناسی ملی	۴۹۳۱۶۸۰۰۰

شرح جامع تعهدات تطبیقی

دوره مدنی پیشرفته

تألیف: دکتر امیرعباس بزرگمهر - هیأت علمی دانشگاه

جلد دوم

شمار: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این اثر برای انتشارات دانشگاه عدالت محفوظ است. انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه، از جمله: فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و پخش بدون دریافت مجوز کتبی و قبلی از ناشر ممنوع است. این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان» ایران قرار دارد.

آدرس پستی: تهران، بالاتر از میدان ولیعصر، کوچه شهید دانش کیان، پلاک ۲۶، طبقه دوم،

اداره کل پژوهش و فناوری، کدپستی: ۱۴۱۵۸۴۵۳۵۱ تلفن: ۸۴۹۹۷۸۳۲

فهرست مطالب

مبحث اول: مواد ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲ و ۲۱۳ قانون مدنی ایران.....	۲۱
بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه.....	۲۱
۱-۱- اهلیت به مثابه یک اصل.....	۲۱
۲-۱- انحصار حجر در فرانسه.....	۲۲
۳-۱- ضمانت اجرای معاملات محجور.....	۲۳
بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان.....	۲۵
بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی.....	۲۹
۱-۳- اصول قراردادهای تجاری بین المللی (یونیدروا - ۲۰۱۶).....	۲۹
۲-۳- کنوانسیون بیع بین الملل کالا (۱۹۸۰).....	۲۹
بند چهارم: جایگاه مواد ۲۱۰ تا ۲۱۳ در حقوق ایران.....	۳۰
۱-۴- تعاریف مقدماتی.....	۳۰
۲-۴- سفیه از جنبه ثبوتی و اثباتی.....	۳۱
بند پنجم: جایگاه مواد در آراء و نظرات قضایی.....	۴۴
مبحث دوم: مواد ۲۱۴ و ۲۱۵ قانون مدنی ایران.....	۶۱
بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه.....	۶۱
بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان.....	۶۲
بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی.....	۶۳
۱-۳- اصول حقوق قراردادهای اروپایی.....	۶۳
۲-۳- اصول چارچوب مرجع.....	۶۳
۳-۳- اصول قراردادهای تجاری بین المللی (یونیدروا - ۲۰۱۶).....	۶۴
۴-۳- کنوانسیون بیع بین الملل کالا (۱۹۸۰).....	۶۵
۵-۳- نتیجه گیری اسناد بین المللی.....	۶۵
بند چهارم: دکترین و نظریات مؤلف.....	۶۵
۱-۴- تعریف مالیت.....	۶۵
۲-۴- شرایط مورد معامله.....	۶۷
۳-۴- استقلال شرط مالیت از منفعت عقلایی.....	۶۸
بند پنجم: نظرات مؤلف.....	۷۰
۱-۵- انحصار مورد معامله در دو چیز.....	۷۰
۲-۵- ایفا و یا تسلیم.....	۷۱

۷۲	بند ششم: جایگاه مواد در آراء و نظرات قضایی
۸۵	مبحث سوم: ماده ۲۱۶ قانون مدنی ایران
۸۵	بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه
۸۶	بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان
۸۶	بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی
۸۶	۳-۱- اصول حقوق قراردادهای اروپایی
۸۷	۳-۲- اصول چارچوب مرجع
۸۸	۳-۳- اصول قراردادهای تجاری بین المللی (یونیدروا - ۲۰۱۶)
۸۸	۳-۴- کنوانسیون بیع بین الملل کالا (۱۹۸۰)
۸۸	بند چهارم: نتیجه گیری مطالعات تطبیقی
۸۹	بند پنجم: دکترین و نظریات مؤلف
۸۹	۵-۱- توضیح مبهم نبودن
۹۱	۵-۲- ابهام در مورد کیفیت عام اجمالی
۹۲	بند ششم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۱۱۳	مبحث چهارم: مواد ۲۱۷ و ۲۱۸ قانون مدنی ایران
۱۱۳	بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه
۱۱۳	۱-۱- تعاریف
۱۱۴	۱-۲- چگونگی تمیز جهت تعهد از مورد معامله
۱۱۴	۱-۳- مدعی اثبات جهت
۱۱۶	۱-۴- ایرادات به نظریه جهت
۱۱۸	۱-۵- وضعیت کنونی قانون فرانسه
۱۱۹	بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان
۱۲۰	بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی
۱۲۰	۳-۱- اصول حقوق قراردادهای اروپایی
۱۲۱	۳-۲- اصول چارچوب مرجع
۱۲۱	۳-۳- اصول قراردادهای تجاری بین المللی (یونیدروا - ۲۰۱۶)
۱۲۲	۳-۴- کنوانسیون بیع بین الملل کالا (۱۹۸۰)
۱۲۲	بند چهارم: دکترین و نظریات مؤلف
۱۲۲	۴-۱- تعریف جهت
۱۲۳	۴-۲- ضرورت وجود اصل تعهد در حقوق قراردادهای ایران
۱۲۳	۴-۳- انواع جهت نامشروع در عقد

بند پنجم: معامله به قصد فرار از دین موضوع مواد ۲۱۷ و ۲۱۸ قانون مدنی ایران.....	۱۲۸
۱-۵- تاریخچه.....	۱۲۸
۲-۵- تعریف معامله به قصد فرار از دین.....	۱۲۸
۳-۵- جایگاه این معاملات در دکترین.....	۱۳۰
۴-۵- نظریه مختار مؤلف در خصوص حکم معامله به انگیزه فرار از دین.....	۱۳۳
بند ششم: جایگاه مواد در آراء و نظرات قضایی.....	۱۳۹
۱-۶- آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۱۷ قانون مدنی.....	۱۳۹
۲-۶- آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۱۸ قانون مدنی.....	۱۴۳
مبحث پنجم: مواد ۲۲۰ و ۲۲۵ قانون مدنی ایران.....	۱۵۹
بند اول: م. م. م. بقی با حقوق فرانسه.....	۱۵۹
بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان.....	۱۶۰
بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی.....	۱۶۱
۱-۳- اصول حقوق قراردادی اروپایی.....	۱۶۱
۲-۳- اصول چارچوب مریم.....	۱۶۳
۳-۳- اصول قراردادهای تجاری بین المللی (ونیدروا- ۲۰۱۶).....	۱۶۴
۴-۳- کنوانسیون بیع بین الملل کالا ۱۹۸۰.....	۱۶۵
بند چهارم: جایگاه مواد در فقه.....	۱۶۶
۱-۴- شرایط فقهی پذیرش عرف.....	۱۶۷
۲-۴- اعتبار عرف در فقه.....	۱۶۸
۳-۴- مبنای حجیت.....	۱۷۰
بند پنجم: دکترین و نظریات مؤلف.....	۱۷۱
۱-۵- موارد حکومت قانون بر عقد.....	۱۷۱
۲-۵- حسن نیت.....	۱۷۲
بند ششم: جایگاه مواد در آراء و نظرات قضایی.....	۱۷۴
مبحث ششم: ماده ۲۲۱ قانون مدنی ایران.....	۱۸۱
بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه.....	۱۸۱
۱-۱- شروط جبران خسارت.....	۱۸۱
۲-۱- موضوع مورد مطالبه در صورت عدم اجرای تعهد از سوی مدیون.....	۱۸۳
بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان.....	۱۸۴
بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی.....	۱۸۴
۱-۳- اصول حقوق قراردادهای اروپایی.....	۱۸۴

- ۱۸۵..... ۲-۲- اصول چارچوب مرجع
- ۱۸۶..... ۳-۳- اصول قراردادهای تجاری بین‌المللی (یونیدروا- ۲۰۱۶)
- ۱۸۶..... ۴-۳- کنوانسیون بیع بین‌الملل کالا (۱۹۸۰)
- ۱۸۷..... بند چهارم: دکترین و نظریات مؤلف
- ۱۸۷..... ۱-۴- قلمرو شمول این ماده
- ۱۸۸..... ۲-۴- ریشه تاریخی این ماده
- ۱۸۸..... ۳-۴- شرایط مطالبه خسارت
- ۱۸۹..... ۴-۴- نظرات مؤلف
- ۱۹۰..... بند پنجم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
- ۲۰۳..... مبحث هفتم: ماده ۲۲۲ قانون مدنی ایران
- ۲۰۳..... بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه
- ۲۰۴..... بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان
- ۲۰۵..... بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین‌المللی
- ۲۰۵..... ۱-۳- اصول حقوق قراردادهای اروپا
- ۲۰۶..... ۲-۳- اصول چارچوب مرجع
- ۲۰۷..... ۳-۳- اصول قراردادهای تجاری بین‌المللی (یونیدروا- ۲۰۱۶)
- ۲۰۷..... بند چهارم: دکترین و نظریات مؤلف
- ۲۰۸..... ۱-۴- شرط استناد به ماده
- ۲۰۹..... ۲-۴- شیوه جبران
- ۲۰۹..... ۳-۴- نسبت ماده ۲۲۲ به ماده ۲۲۱
- ۲۰۹..... ۴-۴- ماده ۲۲۲ به‌عنوان سبب سقوط تعهد
- ۲۱۰..... ۵-۴- ذینفع ماده
- ۲۱۰..... ۶-۴- ایراد ماده از حیث اجرای عمل توسط متعهد
- ۲۱۰..... ۷-۴- ایراد ماده از حیث مخارج
- ۲۱۰..... بند پنجم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
- ۲۱۵..... مبحث هشتم: ماده ۲۲۳ قانون مدنی ایران
- ۲۱۵..... بند اول: جایگاه ماده در حقوق تطبیقی و اسناد بین‌المللی
- ۲۱۵..... بند دوم: دکترین حقوق ایران و نظریات مؤلف
- ۲۱۵..... ۱-۲- قلمرو قاعده
- ۲۱۷..... ۲-۲- اماره یا اصل
- ۲۱۷..... ۳-۲- نتایج اجرای اصل

۲۱۸	۴-۲- اصل صحت در ایقاعات.....
۲۱۹	بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی.....
۲۲۳	مبحث نهم: ماده ۲۲۴ قانون مدنی ایران.....
۲۲۳	بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه.....
۲۲۵	بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان.....
۲۲۵	بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی.....
۲۲۵	۱-۳- اصول حقوق قراردادهای اروپایی.....
۲۲۶	۲-۳- اصول چارچوب مرجع.....
۲۲۶	۳-۳- اصول قراردادهای تجاری بین المللی (یونیدروا- ۲۰۱۶).....
۲۲۷	۴-۳- کنوانسیون بیع بین الملل کالا (۱۹۸۰).....
۲۲۸	بند چهارم: دکتربین و نظرات مؤلف.....
۲۳۹	۱-۴- تفاوت ماده ۲۲۰ و ۲۲۱ قانون مدنی.....
۲۳۹	۲-۴- عرف محل وقوع عقد.....
۲۳۹	۳-۴- جایگاه این ماده.....
۲۴۰	۴-۴- مبنای این ماده.....
۲۴۰	۵-۴- قلمرو ماده.....
۲۴۱	بند پنجم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی.....
۲۵۱	مبحث دهم: ماده ۲۲۶ قانون مدنی ایران.....
۲۵۱	بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه.....
۲۵۱	بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان.....
۲۵۲	بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی.....
۲۵۲	۱-۳- اصول حقوق قراردادهای اروپایی.....
۲۵۲	۲-۳- اصول چارچوب مرجع.....
۲۵۴	۳-۳- اصول قراردادهای تجاری بین المللی (یونیدروا- ۲۰۱۶).....
۲۵۴	۴-۳- کنوانسیون بیع بین الملل کالا (۱۹۸۰).....
۲۵۵	بند چهارم: دکتربین و نظریات مؤلف.....
۲۵۵	۱-۴- مهم ترین ایراد ماده.....
۲۵۶	۲-۴- شرط محدودکننده اجرای ماده ۲۲۶.....
۲۵۶	بند پنجم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی.....
۲۶۵	مبحث یازدهم: مواد ۲۲۷ و ۲۲۹ قانون مدنی ایران.....
۲۶۵	بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه.....

۲۶۷	بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان
۲۶۷	بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی
۲۶۷	۱-۳ اصول حقوق قراردادهای اروپایی
۲۶۹	۲-۳ اصول چارچوب مرجع
۲۶۹	۳-۳ اصول قراردادهای تجاری بین المللی (یونیدروا - ۲۰۱۶)
۲۷۰	۴-۳ کنوانسیون بیع بین الملل کالا (۱۹۸۰)
۲۷۱	بند چهارم: دکترین و نظریات مؤلف
۲۷۱	۱-۴ شرایط فورس ماژور
۲۷۲	۲-۴ جمع میان تقصیر و فورس ماژور
۲۷۴	۳-۴ معیار غیبا قابل اجتناب بودن فورس ماژور
۲۷۵	۴-۴ روان دو ماده ۲۲۷ و ۲۲۹ قانون مدنی
۲۷۵	۵-۴ تکمیلی یا آراء بوسه مواد
۲۷۶	بند پنجم: جایگاه مواد در آراء و نظرات قضایی
۲۸۹	مبحث دوازدهم: ماده ۵۲۲ قانون مدنی ایران
۲۸۹	بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه
۲۹۰	بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان
۲۹۱	بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی
۲۹۱	۱-۳ اصول حقوق قراردادهای اروپایی
۲۹۲	۲-۳ اصول چارچوب مرجع
۲۹۲	۳-۳ اصول قراردادهای تجاری بین المللی (یونیدروا - ۲۰۱۶)
۲۹۳	۴-۳ کنوانسیون بیع بین الملل کالا (۱۹۸۰)
۲۹۴	بند چهارم: دکترین و نظریات مؤلف
۲۹۴	۱-۴ نسبت این ماده و ماده ۵۲۲ از آیین دادرسی مدنی
۲۹۶	۲-۴ تردید در مشروعیت اخذ خسارت تأخیر در ققه
۲۹۸	۳-۴ نظریات شورای نگهبان
۲۹۹	بند پنجم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۳۰۵	ماده ۲۳۰ قانون مدنی ایران: بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه
۳۰۶	بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان
۳۰۷	بند سوم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی
۳۰۷	۱-۳ اصول حقوق قراردادهای اروپایی
۳۰۸	۲-۳ اصول چارچوب مرجع

۳۰۸	۳-۳- اصول قراردادهای تجاری بین‌المللی (یونیدروا - ۲۰۱۶)
۳۰۹	۴-۳- کنوانسیون بیع بین‌الملل کالا (۱۹۸۰)
۳۰۹	بند چهارم: دکترین و نظریات مؤلف
۳۰۹	۱-۴- تعریف
۳۱۰	۲-۴- امکان تعدیل وجه التزام
۳۱۱	۳-۴- امکان تجزیه وجه التزام
۳۱۲	۴-۴- ایرادات ماده
۳۱۳	بند پنجم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۳۲۳	مبحث چهارم: ماده ۲۳۱ قانون مدنی ایران
۳۲۳	بند اول: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه
۳۲۴	بند دوم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان و سایر اسناد بین‌المللی
۳۲۴	بند سوم: دکترین و نظریات مؤلف
۳۲۴	۱-۳- تعریف اصل نسبی و اصل قابلیت استناد
۳۲۵	۲-۳- تفاوت اصل نسبی با اصل بودن قراردادها
۳۲۵	۳-۳- استثناهای اصل نسبی بر قراردادها
۳۲۸	بند چهارم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۳۴۱	مبحث پانزدهم: مواد ۲۳۲ و ۲۳۳ قانون مدنی ایران
۳۴۱	بند اول: تعاریف مربوط به شرط
۳۴۳	بند دوم: شرایط صحت شرط ضمن عقد
۳۴۵	بند سوم: اقسام شرط باطل
۳۴۶	۱-۳- معیار غیرمقدور
۳۴۷	۲-۳- قلمرو مقدور بودن شرط
۳۴۸	۳-۳- شرط نامشروع
۳۴۹	۴-۳- شرط بدون منفعت و فایده
۳۴۹	۵-۳- شرط مجهول
۳۵۱	بند چهارم: شرط خلاف مقتضای عقد و مقتضای اطلاق
۳۵۱	۱-۴- تعاریف
۳۵۳	۲-۴- دلایل بطلان شرط خلاف مقتضای ذات
۳۵۳	بند پنجم: جایگاه مواد در آراء و نظرات قضایی
۳۵۳	۱-۵- آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۳۲ قانون مدنی
۳۶۴	۲-۵- آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۳۳ قانون مدنی

۳۷۵	مبحث شانزدهم: ماده ۲۳۴ قانون مدنی ایران
۳۷۵	بند اول: تقسیم‌بندی شروط
۳۷۵	بند دوم: شرط صفت
۳۷۷	بند سوم: شرط فعل
۳۷۷	بند چهارم: شرط نتیجه
۳۷۷	بند پنجم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۳۷۹	مبحث هفدهم: ماده ۲۳۵ قانون مدنی ایران
۳۷۹	بند اول: شرایط حق فسخ عقد در خصوص شرط صفت
۳۸۰	بند دوم: ضمانات اجرای شرط صفت
۳۸۱	بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۳۹۳	مبحث هجدهم: ماده ۲۳۶ قانون مدنی ایران
۳۹۳	بند اول: تفاوت شرط نتیجه و شرط فعل حقوقی
۳۹۳	بند دوم: ماهیت شرط نتیجه
۳۹۴	بند سوم: ایرادات قانون مدنی در فسخ شرط نتیجه
۳۹۵	بند چهارم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۳۹۹	مبحث نوزدهم: مواد ۲۳۷، ۲۳۸ و ۲۳۹ قانون مدنی ایران
۳۹۹	بند اول: اقسام شرط فعل
۴۰۰	بند دوم: شرایط فسخ ناشی از شرط فعل
۴۰۱	بند سوم: اثر اصلی شرط فعل و مبنای فقهی
۴۰۲	بند چهارم: نظر مؤلف
۴۰۳	بند پنجم: عدم وفای به شرط فعل حقوقی و عمل منافی
۴۰۵	بند ششم: جایگاه مواد در آراء و نظرات قضایی
۴۰۵	۱-۶. آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۳۷ قانون مدنی
۴۱۴	۲-۶. آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۳۸ قانون مدنی
۴۱۷	۳-۶. آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۳۹ قانون مدنی
۴۲۷	مبحث بیستم: ماده ۲۴۰ قانون مدنی ایران
۴۲۷	بند اول: ضمانات اجرای ماده ۲۴۰
۴۲۸	بند دوم: قلمرو ماده ۲۴۰
۴۲۹	بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۴۳۷	مبحث بیست و یکم: مواد ۲۴۱، ۲۴۲ و ۲۴۳ قانون مدنی ایران
۴۳۷	بند اول: فلسفه وجودی ماده ۲۴۱

۴۳۷	بند دوم: شرط ماده ۲۴۱
۴۳۸	بند سوم: شروط چهارگانه ماده ۲۴۲
۴۳۸	بند چهارم: دلیل تفکیک حکم ضمان از حکم رهن
۴۳۹	بند پنجم: توجیه تفکیک حکم مواد ۲۴۲ و ۲۴۳ از قانون مدنی
۴۳۹	۱-۵ قول به جمع مواد
۴۳۹	۲-۵ قول به تفکیک مواد
۴۴۰	بند ششم: تعارض ماده ۲۴۲ با ماده ۳۷۹ قانون مدنی
۴۴۱	۱-۶ تفسیر لفظی
۴۴۱	۲-۶ تفسیر غایت شناسانه
۴۴۲	بند هفتم: تعارض ماده ۲۴۲ با ماده ۷۹۱ قانون مدنی
۴۴۳	مبحث بیست و دوم: ماده ۲۴۴ قانون مدنی ایران
۴۴۳	بند اول: مبنای تاریخی ماده ۲۴۴
۴۴۳	بند دوم: قلمرو اسقاط شرط
۴۴۵	بند سوم: اسقاط شرط باطل و معال
۴۴۶	بند چهارم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۴۵۱	مبحث بیست و سوم: ماده ۲۴۵ قانون مدنی ایران
۴۵۱	جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۴۵۹	مبحث بیست و چهارم: ماده ۲۴۶ قانون مدنی ایران
۴۵۹	بند اول: مبنای ماده ۲۴۶
۴۵۹	بند دوم: شرط ماده ۲۴۶
۴۶۰	بند سوم: حکم ماده ۲۴۶
۴۶۰	بند چهارم: کاربرد این ماده در داوری
۴۶۱	بند پنجم: مطالعه تطبیقی با حقوق فرانسه
۴۶۱	۱-۵ انواع معاملات فضولی در حقوق فرانسه
۴۶۲	۲-۵ مقایسه با حقوق ایران
۴۶۶	بند ششم: مطالعه تطبیقی با حقوق آلمان
۴۶۶	۱-۶ پیش‌بینی عقد فضولی
۴۶۶	۲-۶ حقوق طرف معامله مبنی بر تعیین تکلیف
۴۶۷	۳-۶ اختیار و یا التزام شخص طرف معامله
۴۶۷	۴-۶ شرایط مسؤولیت نماینده فضول
۴۶۸	بند هفتم: مطالعه تطبیقی با اسناد بین المللی

۴۶۸	۱-۷- اصول حقوق قراردادهای اروپایی
۴۶۹	۲-۷- اصول چارچوب مرجع
۴۷۰	۳-۷- اصول قراردادهای تجاری بین‌المللی (یونیدروا - ۲۰۱۶)
۴۷۳	بند هشتم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۴۷۹	مبحث بیست و پنجم: ماده ۲۴۷ قانون مدنی ایران
۴۷۹	بند اول: تعریف فصولی
۴۷۹	بند دوم: معنای فصولی در فقه
۴۸۱	بند سوم: قلمرو نظریه فصولی
۴۸۲	بند چهارم: اتمام فصولی
۴۸۳	بند پنجم: نگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۴۹۳	مبحث بیست و ششم: مواد ۲۴۸ و ۲۵۱ قانون مدنی ایران
۴۹۳	بند اول: فلسفه این ماده
۴۹۴	بند دوم: ریشه فقهی ماده ۲۴۸
۴۹۴	بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۵۰۷	مبحث بیست و هفتم: ماده ۲۴۹ قانون مدنی ایران
۵۰۷	بند اول: مبنای حکم این ماده
۵۰۷	بند دوم: استثنای ماده
۵۰۸	بند سوم: نظر مؤلف
۵۰۸	چهارم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۵۱۹	مبحث بیست و هشتم: ماده ۲۵۰ قانون مدنی ایران
۵۱۹	بند اول: شرایط اجازه مالک
۵۲۰	بند دوم: حکم رد معامله فصولی قبل از وقوع عقد
۵۲۱	بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۵۳۱	مبحث بیست و نهم: ماده ۲۵۲ قانون مدنی ایران
۵۳۱	بند اول: شروط این ماده
۵۳۱	بند دوم: ایراد بزرگ بر این ماده و مفهوم مخالف آن
۵۳۳	بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی
۵۳۵	مبحث سی ام: ماده ۲۵۳ قانون مدنی ایران
۵۳۵	بند اول: مبنای این ماده
۵۳۶	بند دوم: سه استثنای این ماده
۵۳۶	بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی

مبحث سی و یکم: مواد ۲۵۴ و ۲۵۵ قانون مدنی ایران.....	۵۴۹
بند اول: تفاوت و اشتراک دو ماده ۲۵۴ و ۲۵۵.....	۵۵۰
بند دوم: اشکال در حکم قانون مدنی.....	۵۵۰
بند سوم: جایگاه مواد در آراء و نظرات قضایی.....	۵۵۱
۱-۳- آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۵۴ قانون مدنی.....	۵۵۱
۲-۳- آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۵۵ قانون مدنی.....	۵۵۷
مبحث سی و دوم: ماده ۲۵۶ قانون مدنی ایران.....	۵۶۵
بند اول: شرط اعمال ماده.....	۵۶۵
بند دوم: رابطه این ماده و ماده ۴۳۴ قانون مدنی.....	۵۶۵
بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی.....	۵۶۶
مبحث سی و سوم: ماده ۲۵۷ قانون مدنی ایران.....	۵۷۳
بند اول: شرط حکوت ماده.....	۵۷۳
بند دوم: عدم توجه به حسن یا بد بودن.....	۵۷۳
بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی.....	۵۷۴
مبحث سی و چهارم: ماده ۵۸، قانون مدنی ایران.....	۵۸۱
بند اول: نحوه تأثیر اجازه در عقد فصولی.....	۵۸۱
۱-۱- نظریه نقل.....	۵۸۱
۲-۱- نظریه کشف حقیقی.....	۵۸۲
۳-۱- نظریه کشف حکمی.....	۵۸۳
بند دوم: آثار عملی التزام به اقوال فوق.....	۵۸۴
۱-۲- ملکیت منافع.....	۵۸۴
۲-۲- فقدان صلاحیت مالکیت.....	۵۸۴
۳-۲- عقود متعدد.....	۵۸۵
۴-۲- زمان محاسبه خیارات.....	۵۸۵
۵-۲- فقدان شرط عقد.....	۵۸۵
بند سوم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی.....	۵۸۵
مبحث سی و پنجم: ماده ۲۵۹ قانون مدنی ایران.....	۵۹۵
بند اول: ساختار شکلی.....	۵۹۵
بند دوم: شرط تحقق ماده.....	۵۹۵
بند سوم: رابطه ماده ۲۵۹ و ۳۰۸ قانون مدنی.....	۵۹۵
بند چهارم: غفلت ماده از بیان مسؤولیت فصول.....	۵۹۶

بند پنجم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی	۵۹۶
مبحث سی و ششم: ماده ۲۶۰ قانون مدنی ایران	۵۹۹
بند اول: ایراد عبارتی ماده	۵۹۹
بند دوم: تجزیه بین تنفیذ معامله و حق اخذ ثمن	۵۹۹
بند سوم: مبنای این ماده	۵۹۹
مبحث سی و هفتم: ماده ۲۶۱ قانون مدنی ایران	۶۰۱
بند اول: ارتباط این ماده با مواد ۲۵۹ و ۳۲۰ قانون مدنی	۶۰۱
بند دوم: تبیین تعارض این ماده با مواد ۲۵۹ و ۳۲۰ قانون مدنی	۶۰۱
بند سوم: راه حل تعارض	۶۰۲
بند چهارم: جایگاه ماده در آراء و نظرات قضایی	۶۰۳
مبحث سی و هشتم: مواد ۲۶۲ و ۲۶۳ قانون مدنی ایران	۶۰۷
بند اول: تکرار این مواد	۶۰۷
بند دوم: جایگاه مواد در آراء و نظرات قضایی	۶۰۹
۱-۲- آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۶۲ قانون مدنی	۶۰۹
۲-۲- آرای قضایی مرتبط با ماده ۲۶۱ قانون مدنی	۶۲۱

در هر نظام حقوقی عقل منبع ثابت است اما خود عقل متغیر است و عقلا از این دگرگونی در حیرتند!

۱. استقبال مخاطبین از جلد اول کتاب فقط معلول مطالب کتاب نبوده بلکه منعکس کننده نیاز فزاینده است که در جوانان حقوقدان و حقوق جوان ما، احساس می‌شود. در وضعیتی که همه اجزای جامعه ایرانی نیازمند تحول تکاملی است تحول در بخش تعهدات حقوق خصوصی تحول در بنیاد حقوق و تحلی بنیادین خواهد بود که قادر است تحولات دیگر اجتماعی را مدیریت و منعکس نماید.

۲. ایده نگارش جلد دوم کتاب خود بر مبنای ایده نخستین استوار است ایده تطبیقی بودن حقوق باعث می‌شود که در ۱۴ فصل حقوق خود را در آینه حقوق دیگران ببینیم و در گام بعدی حقوق بیگانه را در آینه حقوق خود منعکس کنیم و در ترکیب نهایی این دیالکتیک نیز حقوقی نیز حقوقی تاریخمند را بر حقوقی صرفاً تاریخی ترجیح دهیم و این درس را از تاریخ بیاموزیم بدون درماندن در گذشته، آینده غنی از ارزش خود و دیگری داشته باشیم.

۳. رهیافت تطبیقی حقوق مانع می‌شود که حقوق را همچون زیره ای دور افتاده از زمان و مکان معاصر دریابیم دیدگاه تطبیقی حاکم بر این اثر اعتدال دلی است که از یک سو به افراط غرب زدگی و از سوی دیگر به تفریط ارتجاع و ملی‌ترایم الود می‌باشد.